

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
“บาลีไวยากรณ์ ๓”

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/วิทยาลัยสงฆ์	วิทยาเขตขอนแก่น/วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น/สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา SP ๑๐๓ บาลีไวยากรณ์ ๓ (Pali Gramma III)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต ๒ (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นวิชาภาษาบาลีเสริม
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปณโณ, ดณ.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) SP ๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (Pali Gramma II)
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อาสภมหาเถร) ๓๐ หมู่ ๑ ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด พฤษภาคม ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ๑. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ภาษาบาลีอย่างละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้น ๒. เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจรูปกิริยาศัพท์ที่ประกอบด้วยวิภัตติอาขยาตในหมวดต่าง ๆ และกิริยาภิศัพท์ที่ประกอบด้วยวิภัตตินาม ๓. เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจสาธนะและรูปวิเคราะห์ต่าง ๆ ในนามกิตก์ ๔. เพื่อให้บัณฑิตสามารถแต่งประโยคง่าย ๆ ตามรูปวาทจากต่าง ๆ ทั้งกิริยาอาขยาตและกิริยาภิศัพท์
--

๒. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อการบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ โดยอาศัยการประเมินจากผู้เรียน และคณาจารย์เข้าสู่ขบวนการสอนโดย E-Learning

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษากิริยาอาชญาต นามกิตก์ และกิริยากิตก์

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์	การสอนเสริม ไม่มี	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ไม่มี	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

๑. นิสิตเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของการศึกษาภาษาบาลี
๒. นิสิตจะเห็นคุณค่าของภาษาบาลีที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย
๓. นิสิตเกิดความสำนึกที่จะดำรงคุณค่าของภาษาบาลีให้อยู่คู่กับพระพุทธศาสนา

๑.๒ วิธีการสอน

สอดแทรกการยกตัวอย่างประกอบเข้าไปในเนื้อหา เชื่อมโยงประเด็นเข้าสู่คุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลาต่อการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ รับผิดชอบในการทำงานที่มอบหมาย พร้อมทั้งให้ความซื่อสัตย์ในการสอบ

๑.๓ วิธีการประเมินผล

เข้าเรียนตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกำหนดของอาจารย์ผู้สอน ไม่ทุจริตในการสอบ

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

๑. เพื่อให้ นิสิตมีความรู้ภาษาบาลีอย่างละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้ นิสิตเข้าใจรูปกิริยาศัพท์ที่ประกอบด้วยวิภัตติอาชญาตในหมวดต่าง ๆ และกิริยากิตก์ที่

<p>ประกอบด้วยวิถีดัดตนาม</p> <p>๓. เพื่อให้นิสิตเข้าใจสาธนะและรูปวิเคราะห์ต่าง ๆ ในนามกิตก์</p> <p>๔. เพื่อให้นิสิตสามารถแต่งประโยคง่าย ๆ ตามรูปวจากต่าง ๆ ทั้งกิริยาอาชยาตและกิริยากิตก์</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ มีความคิดวิเคราะห์ถาม-ตอบในชั้นเรียน สามารถไปค้นคว้าเพิ่มเติม และจัดทำรายงานเสนอในชั้นเรียน</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบโดยข้อเขียน ประเมินจากผลของงานที่ได้รับมอบหมาย ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>ความสามารถในการคิดและหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในวิชา นี้เพื่อความเข้าใจในคุณค่าของการศึกษาภาษาบาลีที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <p>ฝึกให้วิเคราะห์ ค้นคว้าข้อมูล จากฐานข้อมูล เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านคัมภีร์มาเสนอแนะแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ร่วมกัน</p>
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบโดยข้อเขียน สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การอภิปรายนำเสนอรายงาน เสนอความคิดเห็น</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <p>มอบหมายงานเป็นกลุ่มโดยมีผู้นำกลุ่ม และสมาชิก โดยมีการปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบเพื่อ พัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบและรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. ศึกษาคำอธิบายหลักไวยากรณ์และแบบฝึกหัด ๓. มอบหมายงานแบบฝึกหัด ๔. มอบงานให้พระนิสิตศึกษาค้นคว้าแล้วนำมาอภิปราย ๕. ให้พระนิสิตร่วมกิจกรรมด้วยการซักถาม
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ประเมินจากการมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งผลงานและโครงการมานำเสนอ</p>

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

งานมอบหมายที่ต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ โดยการใช้การสื่อสารเชิงปริมาณ และคุณภาพ

๕.๒ วิธีการสอน

ระยะที่ ๑ ทดสอบก่อนเรียนในรายวิชา แนะนำเค้าโครงการบรรยาย บรรยายรายละเอียดในเนื้อหาวิชา จัดกลุ่มอภิปรายหน้า

ระยะที่ ๒ แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ศึกษาค้นคว้าและทำรายงานส่ง ทดสอบหลังบรรยายไปแล้ว

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- จิตพิสัย (ความตั้งใจ ร่วมมือ มารยาท มนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ) ร้อยละ ๑๐
- พุทธิพิสัย (ความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ เอกสาร รายงาน สอบกลางภาค) ร้อยละ ๔๐
- ทักษะพิสัย (ความพร้อม ความเชี่ยวชาญในการนำเสนอหรือแสดงออกในวิชาการ) ร้อยละ ๑๐

สอบปลายภาค ร้อยละ ๔๐

รวมร้อยละ ๑๐๐

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	แนะนำรายละเอียดวิชาการวัดผลกิจกรรมการเรียนการสอน	๒	- อธิบายกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล	พระมหาพิสิฐ
๒	บทที่ ๑ วิภัติอาชยาด ๑. ความหมายของกิริยาอาชยาด ๒. วิภัติอาชยาด แบ่งเป็น ๘ หมวด	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๓	บทที่ ๒ กาล, บท, วจนะ, บุรุษ, ๑. ความหมายของ กาล บท วจนะ บุรุษ ๒. แบ่งประเภทของ กาล บท วจนะ บุรุษ	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๔	บทที่ ๓ ธาตุ ๘ หมวด ๑.ความหมายของธาตุ ๒.ธาตุแบ่งเป็น ๒ ชนิด มี ๘ หมวด	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๕	๓. แจกธาตุ ๘ หมวด	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			- ทำแบบฝึกหัด	
๖	บทที่ ๔ วาจก ๕ ปัจจัยจัดเป็น ๕ หมวดตาม วาจก ๑. ความหมายของวาจก ๒. วาจกแบ่งเป็น ๕ ชนิด	๔	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๗	๓. ปัจจัยแบ่งเป็น ๕ จำพวกตามวาจกทั้ง ๕	๔	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๕ กิตก์และสาธนะในกิตก์ ๗ ๑. ความหมายของกิตก์ ๒. กิตก์แบ่งเป็น ๒ คือ นามกิตก์ และกิริยากิตก์ บทที่ ๖ กิริยากิตก์ ๑. ความหมายของกิริยากิตก์ ๒. องค์ประกอบกิริยากิตก์ คือ วิภัติ วจนะ กาลธาตุ วาจก ปัจจัย	๒	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๐	บทที่ ๗ การประกอบธาตุและปัจจัยกิริยากิตก์ ๑. การประกอบธาตุตามปัจจัยกิตก์ ๓ หมวด ๒. ลักษณะการแปลงธาตุปัจจัยเมื่อประกอบเป็น วาจกในกิริยากิตก์	๒	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๑	๓. นำปัจจัยกิริยากิตก์มาแจกกับธาตุทั้งหลาย	๒	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๒	บทที่ ๘ ปัจจัยแห่งนามกิตก์และรูปวิเคราะห์ ๑. ความหมายของรูปวิเคราะห์ ๒. รูปวิเคราะห์ของปัจจัยนามกิตก์ ๓ หมวด - รูปวิเคราะห์ในกิตปัจจัย	๒	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๓	- รูปวิเคราะห์ในกิจปัจจัย	๔	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๔	- รูปวิเคราะห์ในกิตกิจปัจจัย	๔	- บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			- ทำแบบฝึกหัด	
๑๕	- ฝึกวิเคราะห์รูปศัพท์กริยาภิตก์	๔	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	๑.๑,๑.๖, ๑.๗,๒.๑, ๒.๔- ๒.๖, ๓.๒	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐ % ๔๐ %
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖,๓.๔.	วิเคราะห์ คีक्षा คั่นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก จรัส ฐิตโชติ, พระมหา. คู่มือบาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๖, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิwap, ๒๕๒๗. นิยม อุตตโม, พระมหา. คู่มือการศึกษาบาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘.</p>
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ (ไม่มี)
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา ผู้เรียนประเมินประสิทธิผลของรายวิชา การเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สนับสนุนการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน คณะกรรมการในรายวิชาประเมิน หรือการสังเกตการสอนจากอาจารย์ในวิทยาลัยสงฆ์
๓. การปรับปรุงการสอน วิทยาลัยสงฆ์ให้ผู้สอนทบทวน และปรับปรุงวิธีการสอน จากผลการประเมินของผู้เรียน หรือข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ โดยที่สุตวิทยาลัยสงฆ์หรือ แก้ไขปัญหาพร้อมกัน
๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา วิทยาลัยสงฆ์ประเมินข้อสอบ และความเหมาะสมในการให้คะแนนแต่ละรายวิชา ให้เป็นไปตามระบบการประเมินของหลักสูตร
๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา วิทยาลัยสงฆ์สร้างระบบทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากการประเมิน การเรียนการสอนของผู้เรียน และคณะกรรมการของวิทยาลัยสงฆ์เสนอให้ผู้รับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหา การสอน ตลอดจนการเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนาในรายวิชาต่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาพิสิฐ วิสิษฐบุญโญ, ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร _____

ลงชื่อ _____ วันที่รับรายงาน _____